

Informatienota voor de raad (RIN)

Portefeuillehouder	:	Wethouder dhr. J. Bevers
Behandelend ambtenaar	:	mevrouw M.F.J.M. Meertens
Zaaknummer		2331-2017
Bijlagen	:	n.v.t.
Datum B&W vergadering	:	7 februari 2017

Onderwerp: Toelichting raadsvoorstel (10-11-2016) financiële bijdrage Commanderij College t.b.v. een interne verbouwing.

Aan de gemeenteraad,

Op 10 november 2016 heeft u het raadsvoorstel omtrent de aanvraag middelen voor huisvesting van het Commanderij College besproken. Het bleek dat er behoefte was aan een meer uniforme notitie met draagvlak vanuit beide partijen (het Commanderij College en de gemeente). In dat licht is voorliggende raadsinformatienota opgesteld door beide partijen.

Deze nota bestaat uit 6 onderdelen:

1. Aanvraag van het Commanderij College
2. Beleidsmatige context
3. Overeenstemming tussen beide partijen
4. Keuzevrijheid die er is ontstaan
5. Verschil in interpretatie tussen beide partijen
6. Conclusie

Het doel van voorliggende nota is om u onderliggende informatie te verstrekken, zodat u een weloverwogen besluit kunt nemen over de aanvraag van het Commanderij College.

De voorliggende nota is vanuit een collegebesluit aangeboden. De nota is echter wel gezamenlijk met het Commanderij College opgesteld. Vanuit het Commanderij College zal een apart akkoord worden verzonden.

1. Aanvraag van het Commanderij College

Op 25 april 2016 heeft het Commanderij College een aanvraag ingediend bij het college waarin:

‘Het Commanderij College de gemeente verzoekt om, in gezamenlijk overleg, te komen tot een bescheiden (interne) verbouwing op de havo/vwo-locatie en daarvoor de benodigde financiële middelen beschikbaar te stellen’.

Op basis van deze aanvraag hebben het College van B&W en het Commanderij College overleg gevoerd. Uit een raming (zie brief Commanderij College met kenmerk 2016081) van 7 juli 2016 bleek dat de verbouwing van het Commanderij College in totaal € 212.500,- ging bedragen. Op basis van de offerte is ingeschat dat hiervan € 182.500,- direct ten goede komt aan de oppervlakte die bedoeld is voor onderwijs. De overige € 30.000,- wordt ingezet voor het uitbreiden van de fietsenstalling. De middelen voor onderwijscapaciteit zijn bedoeld voor het ombouwen van kantoren naar klaslokalen, de uitbreiding van een praktijklokaal en het creëren van meer ruimte in de aula. Enkele kantoormedewerkers en de bestuurder van het Commanderij College verhuizen van de Sleutelbosch naar de St. Josephstraat om op de havo/vwo-locatie meer onderwijsruimte te creëren voor het toenemend aantal leerlingen.

2. Beleidsmatige context

Conform de verordening onderwijshuisvesting beschikt het Commanderij College over ruim voldoende onderwijsoppervlakte in de gemeente. Hierbij mogen de locaties Sleutelbosch, St. Josephstraat en Praktijkschool bij elkaar worden opgeteld. Het College van B&W is van mening dat er desondanks financiële middelen beschikbaar gesteld dienen te worden voor deze verbouwing.

3. Overeenstemming tussen beide partijen

De argumentatie waar beide partijen overeenstemming over hebben en op basis waarvan het College van B&W middelen beschikbaar wil stellen, zijn:

- In de praktijk zijn er aparte locaties voor havo/vwo-, vmbo- en praktijkschoolonderwijs ontstaan die ieder een eigen sfeer, begeleiding en leeromgeving kennen.
- Het Commanderij College heeft veel geïnvesteerd in het verbeteren van het niveau van haar leerlingen en met succes.
- Waar het Commanderij College eerst onder landelijk gemiddelden scoorde, scoren zij nu op het landelijk gemiddelde qua niveau. Hierdoor zijn er meer havo/vwo leerlingen die een diploma halen en blijven deze leerlingen geen 4 jaar, maar 5 of 6 jaar op school.
- De havo/vwo locatie is hierdoor te klein.
- Het Commanderij College geeft zelf ook aan mee te werken aan een oplossing voor het huisvestingsprobleem door te kiezen voor aanpassingen op de locatie havo/vwo en door eigen kantoorpersoneel en de bestuurder te verhuizen naar een andere locatie.
- Een middelbare school van kwalitatief hoog niveau is van meerwaarde voor de gemeente. Jongeren blijven verbonden aan de gemeente, er worden veel projecten opgezet waar leerlingen van het Commanderij College van meerwaarde zijn zoals bijv. bij de inzet van de maatschappelijke stage.

4. Keuzevrijheid die er is ontstaan

Het vraagstuk is op basis van bovenstaande argumenten niet conform de verordening opgepakt. Daarmee zijn er geen kaders en dit biedt veel vrijheid voor de gemeente om te bepalen hoeveel financiële middelen zij beschikbaar wil stellen aan het Commanderij College.

Het College van B&W heeft besloten deze vrijheid in te vullen met de verdeling 1/3 voor de gemeente en 2/3 voor de aanvragende partij, in dit geval het Commanderij College. Deze verdeling is gekozen omdat dit in het verleden doorgaans 'de gebruikelijke' verdeling was. Het College van B&W komt in dat geval uit op een bedrag van € 60.000,-.

Het Commanderij College vraagt een bedrag van € 182.500,- aangezien dit direct te koppelen is aan de uitbreiding van de capaciteit ten behoeve van leerlingen.

5. Verschil in interpretatie tussen beide partijen

Het Commanderij College

Als onderbouwing voor het hogere bedrag noemt het Commanderij College (zie memo mevrouw Grootjen d.d. 02-11-2016) het feit dat de gemeente meer geld ontvangt uit het gemeentefonds doordat er sprake is van een stijgend aantal leerlingen. Op basis van de circulaire gemeentefonds van 2008 tot en met 2015 heeft het Commanderij College berekend dat er de afgelopen jaren ongeveer 7 ton extra is toegevoegd aan het gemeentefonds als gevolg van toename van het aantal havo/vwo-leerlingen. Het Commanderij College heeft dit als volgt berekend:

1. Het Commanderij College is uitgegaan van twee indicatoren: uitkering VO en uitkering VSO. Per indicator hebben zij de volgende cijfers berekend:

	Commanderij College			
	Uitkering VO	Uitkering VSO	Leerlingen	Jaarlijkse meer-uitkering
2003			1.986	
2004			2.087	
2005			2.120	
2006			2.229	
2007			2.260	
2008	€ 728.856	€ 145.075	2.229	€ 95.274
2009	€ 730.406	€ 146.326	2.192	€ 82.394
2010	€ 730.963	€ 148.827	2.173	€ 75.711
2011	€ 741.766	€ 156.331	2.174	€ 77.664
2012	€ 750.053	€ 151.328	2.165	€ 74.525
2013	€ 769.062	€ 145.700	2.211	€ 93.090
2014	€ 797.963	€ 131.318	2.240	€ 105.374
2015	€ 620.395	€ 95.958	2.275	€ 91.000
2016	€ 644.374	€ 95.501		
				€ 695.032

2. De uitkering VO en VSO is berekend door het leerlingenaantal te vermenigvuldigen met een gewicht VO genoemd in het gemeentefonds meicirculaire van het betreffende jaar.
3. Vervolgens is per jaar gekeken hoeveel leerlingen de school meer had ten opzichte van 2003 en is het bedrag dat daaruit volgt als 'meeruitkering' beschouwd. Als voorbeeld voor het jaar 2008:
 - uitkering is € 728.856 + € 145.075 = € 873.931,- volgens het Commanderij College
 - per leerling is dat € 873.931 / 2.229 = € 392,07
 - in 2008 had het Commanderij College 2.229 – 1.986 = 243 leerlingen meer ten opzichte van 2003
 - als meeruitkering heeft de gemeente volgens het Commanderij College ontvangen in 2008: 243 * € 392,07 = € 95.273,01
4. Deze berekening is voor de jaren 2008-2015 uitgevoerd. De uitkomsten zijn opgeteld op basis waarvan het Commanderij College heeft geconcludeerd dat de gemeente bijna 7 ton (€ 695.032,-) meer heeft ontvangen in de periode 2008-2015 voor het stijgend aantal leerlingen.

Het Commanderij College heeft 2003 als uitgangspunt genomen omdat ze sindsdien, zoals in de aanvraag (zie brief Commanderij College met kenmerk 2016069) is opgenomen, ook zelf veel heeft geïnvesteerd in uitbreiding van het totale bruto vloeroppervlakte.

De Gemeente Gemert-Bakel

De gemeente daarentegen ontvangt in de algemene uitkering een totaalbedrag voor Onderwijshuisvesting. Deze is opgebouwd uit meerdere indicatoren. De twee indicatoren waar het Commanderij College vanuit gaat, behoren hier ook toe. Voor 2016 heeft, uitgaande van een indicatieve verdeling(!), de uitkering er als volgt uitgezien:

Maatstaf	2016	2017	2018	2019	2020
4 Inwoners: jongeren < 20 jaar	766.830,61	756.775,55	772.651,96	777.414,88	781.119,38
7a Lage inkomens (drempel) (t/m UJR 2015)	125.813,85	123.005,69	125.152,20	125.486,99	125.646,16
12 Minderheden	19.418,92	19.164,29	19.566,34	19.686,95	19.780,76
15b Extra groei leerlingen VO	12.048,60	0	0	0	0
15c Extra groei jongeren	0	0	0	0	0
15d Leerlingen (V)SO	124.900,15	123.262,39	125.848,32	126.624,10	127.227,48
15e Leerlingen VO	922.686,36	910.587,64	929.690,88	935.421,85	939.879,27
16 Oppervlakte land	49.365,53	48.718,23	49.740,29	50.046,91	50.285,39
19 Oppervlakte binnenwater	491,91	485,46	495,64	498,7	501,07
32 Omgevingsadressendichtheid (t/m UJR 2015)	34.599,60	34.735,10	35.684,56	36.126,65	36.521,97
36 Meerkernigheid	25.537,61	25.202,75	25.731,48	25.890,10	26.013,47
Totaal	2.081.693,13	2.041.937,10	2.084.561,67	2.097.197,11	2.106.974,95

De uitkering voor 2016 (€ 2.081.693,13) is bedoeld voor alles wat betrekking heeft op onderwijshuisvesting. Als gekeken wordt naar onderwijshuisvesting heeft de gemeente in de periode 2010-2020 als uitgaves staan:

Kosten	2010	2012	2014	2016	2017	2018	2020
Kapitaallasten							
OBO	€ 209.597	€ 209.110	€ 184.892	€ 170.386	€ 136.974	€ 134.773	€ 130.372
BBO	€ 961.437	€ 1.086.051	€ 1.389.134	€ 1.582.324	€ 1.457.321	€ 1.435.233	€ 1.407.953
BBO afboeking boekwaarde oude scholen i.v.m. nieuwbouw			€ 777.395	€ 24.413			
BSO	€ 117.767	€ 138.890	€ 106.293	€ 96.578	€ 82.583	€ 81.218	€ 78.488
Commanderij College	€ 922.835	€ 955.237	€ 710.357	€ 639.096	€ 560.349	€ 551.689	€ 534.369
Saldo teruggaaf BTW nieuwbouw Commanderij College							
Saldoverlaging boekwaarde Commanderij College							
De Rips (gymzaal)	€ -	€ 34.034	€ 29.973	€ 27.130	€ 24.435	€ 23.953	€ 22.990
Overige kosten (onderhoud, verzekering, belastingen, gymvergoeding etc.)							
OBO	€ 30.154	€ 31.102	€ 26.199	€ 34.517	€ 34.517	€ 34.517	€ 34.517
BBO	€ 235.277	€ 235.953	€ 259.196	€ 192.193	€ 209.314	€ 209.314	€ 209.314
BBO-Jenaplan Pandelaar (inclusief storting naar voorziening)	€ 2.765	€ 3.902	€ 1.129	€ 6.809	€ 6.809	€ 6.809	€ 6.809
BSO	€ 23.290	€ 22.290	€ 23.903	€ 32.520	€ 32.520	€ 32.520	€ 32.520
Commanderij College (belastingen en verzekering)	€ 59.430	€ 77.840	€ 110.468	€ 116.809	€ 116.809	€ 116.809	€ 116.809
Onderhoudsfonds schoolgebouwen (storting/onttrekking in voorziening schoolgebouwen)	€ 73.124	€ 74.963	€ -107.009	€ -	€ -	€ -	€ -
Onderhoudsfonds MFA's (storting in voorziening)	€ -	€ 10.000	€ 39.264	€ 76.971	€ 76.971	€ 76.369	€ 79.995
Huuropbrengsten							
Huisvesting algemeen (inclusief huurinkomsten gezondheidscentrum en geldautomaat)	€ 63.594	€ 70.986	€ 2.270	€ -6.935	€ -6.935	€ -6.935	€ -6.935
Verhuur KDV/PSZ De Samenstroom en KDV/PSZ De Rips	€ -	€ -	€ -18.092	€ -36.184	€ -36.184	€ -36.184	€ -36.184
	2.699.270	2.950.358	3.535.373	2.956.627	2.695.483	2.660.085	2.611.017
Aftrek niet-onderwijsdeel MFA's (kosten en huuropbrengsten)	€ -72.639	€ -196.273	€ -414.514	€ -474.096	€ -474.096	€ -474.096	€ -474.096
Fictieve berekening onderwijsdeel binnen AU (decemberbercirculaire)	€ -2.753.855	€ -2.696.089	€ -2.649.140	€ -2.081.693	€ -2.041.937	€ -2.084.562	€ -2.106.975
Saldo onderwijs ten laste van de begroting Gemert-Bakel	€ -127.224	€ 57.995	€ 471.719	€ 400.838	€ 179.450	€ 101.427	€ 29.946

N.B.: Een negatief bedrag betekent dat de gemeente minder heeft uitgegeven, een positief bedrag betekent dat de gemeente meer heeft uit gegeven t.o.v. de algemene uitkering.

Enkele kanttekeningen:

- De cijfers wijken af van de eerder gestuurde informatie. Er was een foutieve koppeling gemaakt tussen de jaren 2016 en 2017. In bovenliggende tabel is dit aangepast. Daarnaast zijn de cijfers geoptimaliseerd door uit te gaan van de decemberuitkering.
- De lasten zijn in 2016 beduidend hoger dan in 2017 en verder. Dit heeft met lagere rentetoe-rekening vanaf 2017 te maken door de nieuwe financiële regels uit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) vanaf 2017.

Uit deze tabel blijkt dat de gemeente jaarlijks meer uitgeeft aan onderwijshuisvesting dan dat zij ontvangt. Zo is in 2016 bijv. € 2.956.627 - € 474.096 (want MFA deel) = € 2.482.531,- uitgegeven aan onderwijshuisvesting. Dit is € 400.838,- meer dan de algemene uitkering in dat betreffende jaar. Gemiddeld heeft de gemeente in de periode 2010-2020 jaarlijks € 109.633,- meer uitgegeven aan onderwijshuisvesting ten opzichte van de algemene uitkering. Hiervan gaat er per saldo meer geld naar het primair onderwijs dan naar het secundair onderwijs. Dat is ook logisch aangezien:

- er 13 gebouwen zijn voor primair onderwijs en 3 gebouwen voor voortgezet onderwijs;
- er per saldo meer kinderen in het primair onderwijs zitten dan in het voortgezet onderwijs;
- kinderen gem. 8 jaar verblijven in het basisonderwijs en gem. 4, 5 of 6 jaar in het voortgezet onderwijs;
- op basis van de verordening onderwijshuisvesting diverse normen gelden qua oppervlakte voor bijv. kleuters, basisschoolkinderen groep 3-8, voortgezet onderwijs praktijkonderwijs, voortgezet onderwijs havo-vwo;
- in het verleden is er voor onderwijshuisvesting gezorgd op basis van behoefte en op basis van de verordening onderwijshuisvesting. Er is niet gekozen voor een evenredige verdeling tussen primair en secundair onderwijs.

Kortom: de gemeente Gemert-Bakel heeft haar geld wat betrekking heeft op onderwijshuisvesting ruimschoots beschikbaar gesteld voor die thema's. Er is altijd geïnvesteerd op basis van behoefte en samenwerking. Daarnaast kunnen er rechten ontleend worden aan de verordening onderwijshuisvesting maar niet aan fictieve berekeningen binnen de algemene uitkering.

6. Conclusie

De gemeente en het Commanderie College hebben geen overeenstemming gevonden over de cijfers. Beide hanteren een eigen aanpak qua berekening en conclusies die ze daaraan verbinden. Voor beide geldt echter ook dat er geen rechten of plichten ontleend kunnen worden aan de cijfers. Het belangrijkste is de meer politieke discussie gericht op het eerder gepresenteerde raadsvoorstel waarin het college aan de gemeenteraad vraagt om € 60.000,- beschikbaar te stellen voor de (interne) verbouwing bij het Commanderie College op de locatie Sleutelbosch.

Ter informatie:

Bijdragen aan activa in eigendom van derden dienen conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) te worden geactiveerd als immaterieel vast actief. De investering in een schoolgebouw kan als activa beschouwd worden en daarom dient het geactiveerd te worden. De afschrijvingstermijn voor verbouwing/renovatie schoolgebouwen is 25 jaar. Dat houdt in dat bij een gemeentelijke investering van € 60.000,-, de kapitaallast (rente + afschrijving) in het eerste jaar € 4.620 bedraagt. Bij een gemeentelijke investering van € 182.500,- bedraagt de kapitaallast € 14.053,- in het eerste jaar.

Omdat de investering in 2017 wordt afgerond, gaan de kapitaallasten vanaf 2018 lopen. In de begroting was hier geen rekening mee gehouden. Na het raadsbesluit worden indien nodig deze lasten structureel opgenomen in de meerjarenbegroting 2017-2020.

Hopende u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben, wachten wij besluitvorming af.

Deze raadsinformatienota is besproken in de B&W vergadering op genoemde datum.